

บทคัดย่อ

การศึกษาชนิดของนมที่ทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อยมากได้รับภายหลังจากจำหน่ายจากโรงพยาบาล

บทนำ

องค์การอนามัยโลกแนะนำให้ทารกได้รับนมแม่อย่างเดียวนาน 6 เดือน ทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักน้อยมากมีความเสี่ยงต่อภาวะเจ็บป่วยหลังเกิด ต้องอยู่โรงพยาบาลนานและมักมีปัญหาสุขภาพเรื้อรังซึ่งอาจส่งผลต่อการได้รับนมแม่อย่างต่อเนื่องภายหลังจากจำหน่ายจากโรงพยาบาล

วัตถุประสงค์

เพื่อทราบสัดส่วนของทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อยมากที่ได้รับนมแม่อย่างเดียวนจนกระทั่งอายุ 6 เดือน และศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการที่ทารกไม่ได้รับนมแม่เป็นหลัก

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเชิงพรรณนาโดยวิธีโทรศัพท์สอบถามผู้เลี้ยงดูหลักของทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อยมาก เมื่ออายุ 2 เดือนและทุก ๆ 2 เดือนจนถึงอายุ 6 เดือนเพื่อติดตามชนิดของนมที่ทารกได้รับในแต่ละช่วงอายุและวิเคราะห์ปัจจัยของมารดาและทารกที่เกี่ยวข้องกับชนิดของนมที่ได้รับเมื่ออายุ 6 เดือน

ผลการวิจัย

ทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อยมากจำนวน 51 คนที่จำหน่ายจากโรงพยาบาลศิริราชตั้งแต่ 1 กันยายน พ.ศ. 2561 ถึง 30 กันยายน พ.ศ. 2562 มีค่ามัธยฐานของอายุครรภ์ 29.0 [29.0,31.0] สัปดาห์ น้ำหนักแรกเกิด 1,160.0 [960.0, 1270.0] กรัม จำนวนวันนอนในโรงพยาบาล 63.0 [48.0, 79.0] วัน ได้รับการติดตามถึงอายุ 6 เดือนจำนวน 30 คนพบว่ามีทารก 3 คน (ร้อยละ 10) ยังคงได้รับการเลี้ยงดูด้วยนมแม่อย่างเดียวเมื่ออายุ 6 เดือน และร้อยละ 36.7 ได้รับนมแม่เป็นหลัก (ได้รับนมแม่เกินครึ่งของนมที่ได้รับทั้งวัน) การมีผู้ช่วยเลี้ยงบุตรลดโอกาสการได้รับนมแม่เป็นหลักเมื่ออายุ 6 เดือนลง 0.13 เท่า (ช่วงความเชื่อมั่นร้อยละ 95: 0.0,0.8) ไม่มีปัจจัยด้านทารกที่สัมพันธ์กับการไม่ได้รับนมแม่เป็นหลักเมื่ออายุ 6 เดือน

สรุป

ทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อยมากได้รับนมแม่อย่างเดียวนจนกระทั่งอายุ 6 เดือนมีน้อย การที่มารดามีผู้ช่วยเลี้ยงบุตรลดโอกาสการได้รับนมแม่เป็นหลักของทารกโดยไม่เกี่ยวข้อง กับปัจจัยของทารก

คำสำคัญ การได้รับนมแม่เพียงอย่างเดียว, ทารกเกิดก่อนกำหนด, ทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อยมาก, นมผสม, หลังจำหน่ายจากโรงพยาบาล

Abstract

TYPE OF POST-DISCHARGE INFANT FEEDINGS IN VERY-LOW BIRTHWEIGHT INFANTS

Introduction: WHO recommendation to promote exclusive breastfeeding (EBF) for 6 months is challenged in very-low birthweight (VLBW) infants who usually have associated morbidities.

Objectives: To determine rates of VLBW infants who remained on EBF until 6 months of age and identify factors associated with not receiving predominantly-breast milk fed (PBF).

Material and methods: Individual telephone interview was attempted to determine infants' type of feeding at 2 months of age and every 2 months until 6 months of age. Association between maternal or infants' variables and receiving PBF (received breast milk more than half of total daily feeding volume) were explored.

Results: Fifty-five VLBW infants who were discharged home during September 2018 to September 2019 were included. Median [interquartile range, IQR] gestational age and birthweight were 29.0 [29.0, 31.0] weeks and 1,160.0 [960.0, 1270.0] g, respectively. Median [IQR] hospitalization days was 63.0 [48.0, 79.0] days. Of 30 infants who had 6-month-old assessments, 10% remained on EBF and 36.7% had PBF. Infants with maternity helper tended to have lower rate of their 6-month PBF [OR (95% CI): 0.13 (0.0, 0.8)]. No other maternal or neither infants' variables were significantly associated with PBF.

Conclusion: Only 10% of VLBW infants retained EBF at 6 months old. There was no association of infants' factors in type of feeding. Infants who had mother's helper experienced lower rate of PBF.

Keywords: exclusive breastfeeding, infant formula, post-discharge, preterm infants, very-low birth weight infants